

Kronične bolesti u žena; prevalencija određenih skupina bolesti

U mnogim zemljama žene su zdravije od muškaraca i duže žive?

Povijesni evolucijski razvoj zna da razlike postoje, utemeljene su na biološkim razlikama, na spolno hormonalnim te evolucijskim razlikama u ulozi spolova u preživljavanju vrste.

Je li 2X kromosom sekundarna zaštita za kompenziranje mutacija na X kromosomu?

Za pokazatelje zdravlja obično se istražuje prevalencija određenih skupina bolesti, mortalitet, funkcionalno zdravlje, kvaliteta života, zadovoljstvo i psihološki status.

Kao uzorak, u 17 zemalja svijeta diljem kontinenta, uključujući mnogoljudne Rusiju i Kinu, u žena se bilježi više kroničnoupalnih bolesti, osteoartritisa i depresije. Najčešće zastupljene i proučavane kardiovaskularne bolesti kod muškaraca su više zastupljene, a kao rizik dominira hipertenzija, u žena je više zastupljen rizik hiperlipidemije (u Španjolskoj, Rusiji i Koreji nema razlike, a u Kini žene češće boluju od srčanih bolesti). Diferencijacija je jasnija u mlađoj dobi, a u starijim dobnim skupinama se gotovo izjednačavaju. U 17 zemalja šećerna bolest je jednako ili manje zastupljena u žena.

Procjena fizičke kondicije je kompleksna i multidimenzionalna. Mjereno skalama self-report pokretljivosti i samostalnog neovisnog dnevnog obavljanja potrebnih poslova žene imaju lošiji status fizičkog funkcioniranja. Ova pretpostavka je zbog dužeg životnog vijeka i veće zastupljenosti upalnih osteomuskularnih bolesti.

Odgovor na upitnu tvrdnju na početku teksta je multidimenzionalan i kompleksan. Zdravlje žena i muškaraca, pored bioloških i spolno hormonalnih razlika, treba sagledavati u sociološkom okruženju koje uvjetuje ponašanja ljudi, razvijenosti zdravstvenog sustava, dostupnosti edukaciji, ekonomskom kapacitetu nacije.

Namjera *IV. kongresa MIUKB-a* je ponoviti i sažeti specifične rizike u žena za nastanak kroničnih bolesti u pojedinim razvojnim i životnim okolnostima, a isto tako i najnovije spoznaje u liječenju. Donijet ćemo preporuke utemeljene na današnjim znanstveno utemeljenim dokazima, na iskustvu naših najboljih praksi. Postavljamo pitanje – možemo li učiniti više i brže za zaštitu žene od kroničnih bolesti? Nadamo se i veselimo aktivnom učešću svih sudionika i zajedničkom druženju u baroknom Samoboru.

Predsjednica organizacijskog odbora MIUKB-a

Prof.dr.sc. Marija Vrca Botica

Specijalistica obiteljske medicine